

Murstockar och skorstenar

Skorstenens uppgift är att föra bort röken från husets eldstäder och att ventiler rummen. Eldstäder med skorsten började användas i städerna under medeltiden. Först under 1700-talet uppfördes skorstenar även på landet. Murstockarna hade oftast bara en enda stor pipa dit flera eldstäder kunde ansluta.

De äldsta spisarna med öppen härd ersattes under 1700- och 1800-talen med kakelugnar och rörspisar. Järnspisen gjorde sitt intåg i köket kring 1800-talets mitt.

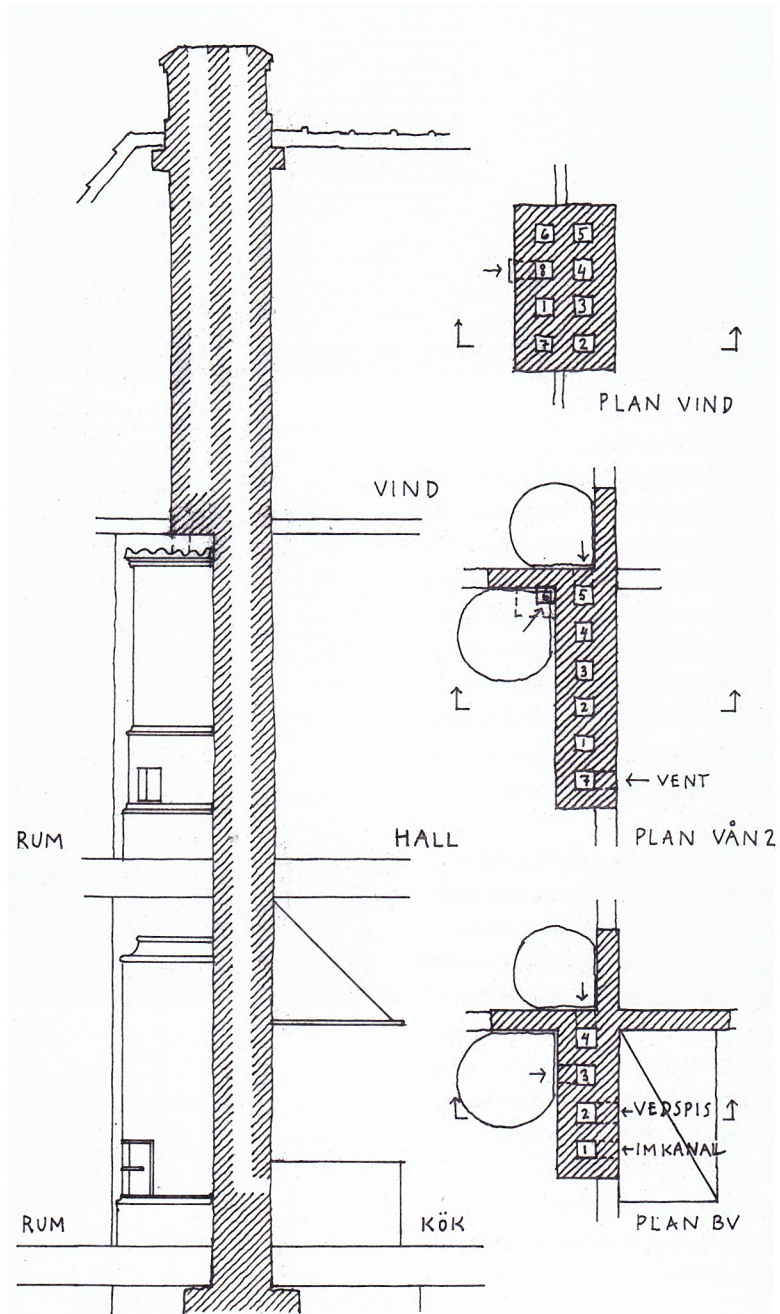
Vid sekelskiftet 1900 blev det lag på att alla eldstäder skulle ha separata rökkanaler. Från köket skulle man dessutom ha en separat imkanal för ventilation, eftersom järnspisen anslöts direkt med rör till murstocken.

Omkring 1940 slog centralvärmens och elspisen igenom och många gamla eldstäder revs. Murstocken som lämnades kvar fyller ändå sin funktion genom att ventiler rummen.

När man vill elda

På grund av brandrisken regleras användandet av eldstäder och skorstenar i lag. Kommunens byggnadskontor ger upplysningar om vad som gäller.

Om du vill börja elda i en eldstad som inte varit använd på länge eller om du t ex vill låta sätta upp en kakelugn, ska du kontakta sotarmästaren. Han är den som kan hjälpa dig att reda ut hur kanalerna i skorstenen går och i vilket skick de är. Han gör en provtryckning för att ta reda på om kanalerna är täta och ser efter om det föreligger något annat hinder för eldning. Det kan vara risk för soteld, om det sitter tjära på insidan av rökkanalen. En kanal kan vara igensatt av nedfallet bruk eller fågelbon.

Murstock och skorsten med separata skorstenspipor till alla kakelugnarna och köksspis, från köket dessutom en extra imkanal. Huset är från sekelskiftet. Sätt inte igen kanalerna även om spisen eller kakelugnen är borta. Kanalerna behövs för rummens ventilation.

Otäta rökkanaler

Det vanligaste problemet när man vill elda i ett gammalt hus är otäta rökkanaler. Det finns två olika metoder att använda sig av när man ska

täta dem. Man kan täta insidan av murpipan med ett keramiskt bruk eller man kan sticka ner ett rostfritt rör i rökkanalen.